

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Du Herre, som har all makt och styr allt efter din vilja, kom till oss i dag och visa hur du handlat i historien för att göra ditt namn stort och hur du i dag vill bli stor inför våra ögon. Visa oss att du vill förbarma dig över varje syndare som kommer till dig och ber om hjälp. Visa oss att du kan vända det som för oss verkar vara hopplöst, död och elände, till liv och frid. Det ber vi om i Jesu namn. Amen.

Det är spännande att följa med i kyrkoåret från söndag till söndag. Vi har nyligen firat jul. Efter jul följer trettondagstiden, som vi nu är mitt uppe i. Snart kommer fastetiden då vi följer Jesus på hans väg mot lidande och död och sedan har vi påsken, den stora uppståndelsehögtiden.

Trettondagstiden berättar hur Jesus träder fram i sitt uppdrag. Ordet *epifania* som också används om trettondagstiden betyder uppenbarelse. På trettondagen uppenbaras han för de vise männen medan han ännu var ett litet barn. Första söndagen efter trettondagen handlade om hur Jesus blev döpt för att all rättfärdighet skulle uppenbaras. Andra söndagen uppenbarade han sin gudomliga makt på bröllopet i Kana.

Den här söndagens tema är "Jesus skapar tro". I dagens predikan ska vi inte gå igenom någon text i detalj, utan låta ett tema vara utgångspunkt med tre rubriker utifrån de tre texterna som vi hörde. Helhetstemat är "*Från fångenskap under synden till liv i Kristus*".

1. Från fångenskap till berömmelse

Vi börjar med utdrag från två verser ur GT-texten, Jer 33:7,9: *Jag ska göra slut på fångenskapen ... Staden ska bli mig till berömmelse, glädje, pris och ära inför alla jordens hednafolk.*

Vad har GT att göra med oss i dag? Många av oss minns främst berättelserna om Adam och Eva, Kain och Abel, Noa i arken, Israels utgång ur Egypten och vandringen genom Röda havet, de spännande berättelserna om David och Goliat och Daniel i lejongropen. Allt det

här har sin betydelse, och det är också viktigt att lära sig vad profeterna sade. Det finns en röd tråd som går fram till Jesus och ända till den yttersta dagen då Jesus ska komma tillbaka. Låt oss se på en liten bit av historien för 2600 år sedan.

Profeten Jeremia var verksam i en mörk tid, i slutet av 600-talet och början av 500-talet f Kr, tills Jerusalem gick under och det sköna templet lades i aska och ruiner. Många upplever att mörkret överväldigar oss i vår tid, men den här tiden var det mycket värre. Nordriket, de tio stammarna som avföll efter Salomos död, hade sedan längre varit utplånat. Nu hotades Sydriket, Juda, av det mäktiga babyloniska riket. Orsaken var att man inte hade lyssnat till Guds Ord utan ägnat sig åt alla möjliga synder, inte minst avgudadyrkan. Därför fördes folket bort i fångenskap till Babel.

Men det skulle inte förbli mörkt. Jeremia fick uppdraget av Gud att predika om befrielse från fångenskapen. Gud skulle rena dem från all den synd som de hade begått mot honom och förlåta dem alla deras synder. Och så skulle staden, alltså Jerusalem, bli Gud till berömmelse, glädje, pris och ära inför alla jordens hednafolk. De ska bäva och darra när de ser allt det goda han ger Jerusalem.

Det här förverkligades i första hand 70 år senare, när en del av de fångna i Babel fick återvända till sitt land och börja bygga upp Jerusalem. Men det handlar ännu mera om att folket ska få sin Messias, Davids son, som ska upprätta Davids fallna tron. Jeremia berättar om honom som folket sjöng Hosanna till på första advent. Några verser längre fram i Jer 33:14–16 kan vi läsa:

14 Se, dagar ska komma, säger Herren, då jag ska uppfylla det löfte som jag har talat om Israels hus och Juda hus. 15 I de dagarna och på den tiden ska jag låta en rättfärdig telning växa upp åt David. Han ska skaffa rätt och rättfärdighet på jorden. 16 I de dagarna ska Juda bli frälst och Jerusalem bo i trygghet. Man ska kalla det så: Herren vår rättfärdighet.

Ordet telning betyder rotskott och används om en kronprins. Jfr julpsalmen "Det är en ros

utsprungen av Isaïas rot och stam". Ängeln Gabriel sa till Maria (Luk 1:32):

Han ska bli stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud ska ge honom hans fader Davids tron.

Judarna fick sitt namn efter Jakobs son Juda, som betyder berömma eller tacka. Detta folk skulle vara Guds berömmelse, det skulle vara annorlunda än alla andra folk. Frälsaren skulle födas där, av Davids ätt. Folkets synd gjorde att det som skulle vara berömmelse blev folkets skam och vanära. Men så skulle det inte förbli. Genom Jesus skulle berömmelse och glädje återvända. Vi skulle befrias från syndens fångenskap.

Jeremia fick också profetera om det: *Staden ska bli mig till berömmelse.* Aposteln Paulus citerar Jeremia (9:24) i 1 Kor 1:30f:

Tack vare honom är ni i Kristus Jesus. För oss har han blivit vishet från Gud, rättfärdighet, helgelse och återlösning, för att det ska bli som det står skrivet: Den som berömmar sig ska berömma sig av Herren.

Tack vare Jesus har Jerusalem blivit staden med glädje, pris och ära, för det var där som världens syndaskuld blev betald. Därför kan också hedningarna glädja sig, för det som Jesus gjorde gällde också dem – och oss! Det är den verkliga uppfyllelsen av Jeremias profetia.

Vi lever i en oviss och mörk tid, då många grips av ångest precis som Jesus säger. Men vi ska inte glömma att det är Gud som har all makt. Ps 2:4: *"Han som tronar i himlen ler, Herren gör narr av dem."* Ännu en gång ska han skaffa fram rätt och rättfärdighet. Han ska komma tillbaka i makt och ära, och då ska alla knän böja sig och hylla honom. Och som det var mörkt på Jeremias tid är det också mörkt i världen innan Jesus kommer tillbaka. Men han säger (Upp 3:11): *Jag kommer snart. Håll fast vid det du har så att ingen tar din krona.*

2. Från död till liv

Episteltexten (Gal 2:19–20) är en del av Paulus kamp mot läran att människan måste medverka till sin frälsning. Han skriver:

Jag har genom lagen dött bort från lagen för att leva för Gud. Jag är korsfäst med Kristus, och nu lever inte längre jag, utan Kristus lever i mig.

Vad är död? Vi tänker vanligen först på den kroppsliga döden. Död är när vi skiljs från Guds välsignelser. Den kroppsliga döden – skilsmässan från de timliga välsignelserna här i livet – är bara en del. En värre sak är den andliga döden, skilsmässa från Gud i andlig betydelse. Och det allra värsta kommer till sist: evig död, evig skilsmässa från Gud.

Paulus ord här är inte lätta att förstå. Vi ska igen se tillbaka till GT. Det judiska folket hade fått lagen genom Mose. Lagen säger: du ska göra så här, du får inte göra så här. Första budet lydde: *Jag är Herren, din Gud. Du ska inte ha andra gudar.* Inför Sinai berg lovade allt folket att göra allt vad Gud befallde.

Men hur gick det? Redan några dagar efteråt gjorde man en guldkalv för att ha en "riktig" gud att dyrka. Och under de kommande dagarna visade det sig om och om igen att folket var hårdnackat och inte följde Guds bud. Gud övergav dem ändå inte. Han befallde dem att de skulle offra för att få försoning för sina synder. Han hängde upp en kopparorm på en stång, och när de som hade blivit stungna av giftormarna såg på den blev de vid liv.

Offren och kopparormen var förebilder för Jesus. När ett djur offrades var det en symbol för att Jesus skulle offras, för att människorna hade syndat. När israeliterna såg på kopparormen såg de Jesus. Det var han som var det verkliga offret, för han offrade sitt liv för dem. Och han lät sig spikas på ett kors, för att den som har blivit biten av synden giftormar ska få liv genom att se på honom.

Jag har också syndat. Det har du också. Vi bekänner varje gång vi samlas till gudstjänst att vi har syndat och förtjänar att dö för våra synder. Men Jesus led och dog för dig och mig, och gav oss del av sitt liv. Se på Jesus!

Paulus skriver att han är korsfäst med Kristus. På samma sätt är det med oss som har blivit döpta. Han säger i Rom 6:3f:

Eller vet ni inte att alla vi som är döpta till Kristus Jesus är döpta till hans död? Vi är begravda med honom genom dopet till dö-

den för att leva det nya livet, liksom Kristus är uppväckt från de döda genom Faderns härlighet.

Nu skriver Paulus att vi har blivit döpta till Jesu död. Det betyder att vi i dopet har dött på ett andligt sätt med Kristus. I dopet fördes vi genom tid och rum till Golgata. Vi var med honom på korset och så skildes vi från våra synder! För han dog för våra synder, och då är vi också fria från synderna.

Och genom dopet har vi också uppstått med honom till liv, till gemenskap med honom. Så jag kan också säga: När Jesus uppstod, uppstod också jag. När jag döptes föddes jag på nytt till ett liv tillsammans med honom. Jag kläddes i hans rena kläder som täckte över min synd. Och när jag lever i tron på Jesus har jag hans kläder på mig som kan skydda mig inför lagens anklagelser. Jag har dött bort från lagen.

Paulus var oerhört noga med läran att vi inte har någon berömmelse själva för att vi lever i denna gemenskap, ett liv under Guds välsignelser. Vi har själva ingen ära av att vara Guds barn. Allt har Jesus gjort.

*Nu får i tro du vila blott
i både fröjd och nöd
vid detta verk, ty allt är gott
igenom Jesu död.*

*Men att här lägga något till
är att sig själv bedra,
ty Jesus ensam äras vill.
Lov, pris, halleluja!*

Det här ska ge oss kraften när vi är svaga. Det är ljuset i vårt mörker. Det lyfter oss när vi är i dödsskuggans dal. Det här ska vi också berätta för våra medmänniskor. Det ska vi låta prägla oss hemma i vår vardag: Där får ni barn kraft och lust att gå till skolan, föräldrar får tålamod att orka med barnens starka egenvilja, vi får tålamod när vi nöter mot varandra i våra äktenskap och frestas att ge upp, när vi i vårt arbete irriteras av att vår kollega gynnas mer än vi av lönepåslag och förmåner. När vi frestas att klaga och gråla och se snett på andra ska vi tänka på Jesus, som aldrig betedde sig illa, som aldrig sökte sitt, som aldrig brusede upp, utan uthärdade allt. Det är ju han som lever i mig! Då ska jag väl inte göra pre-

cis tvärtom, som om jag ännu skulle vara död? Jag är ju inte fånge under synden längre, utan frigjord till ett överflödande liv för Honom och för min nästa.

När vi fått höra hur Jesus fört oss ut ur fångenskapen till ett liv med honom, så ska vi tacksammt lyssna när han genom sin apostel lär oss hur vi ska leva det nya livet med honom (Rom 12:10–13):

Var innerligt tillgivna varandra i syskonkärlek. Överträffa varandra i ömsesidig aktning. Var inte tröga när det gäller iver, var brinnande i anden, tjäna Herren. Var glada i hoppet, tåliga i lidandet, uthålliga i bönen. Hjälp de heliga med vad de behöver.

3. Ordet som ger liv

Så ska vi avsluta med att påminna om de härliga berättelserna i dagens evangelietext om hur Jesus botar.

Den spetälske mannen är en symbol för oss som trålar i synden och som blir botad av Jesu ord: "Jag vill. Bli ren!" Han hade ingen chans att bli fri från sin spetälska med några mänskliga metoder: med gym eller joggning eller meditation och inte ens med läkare. Lagen dömde honom att leva utanför samhället. Han var i en hopplös situation. Men han vågade sig fram till Jesus, fast han borde ha hållit sig på avstånd och ropat: "Oren!" Han bekände sin tro: "Om du vill." Och Jesus ville göra honom ren. Genom ett par ord gav Jesus honom ett nytt liv: Bli ren! Samma kraft i det ord som skapade världen ur intet i begynnelsen, samma kraft gjorde den spetälske ren.

Den spetälske behövde inte ropa att han var oren. Det visste nog Jesus. Han visste också att den lame mannen, som fördes till Jesus enligt en annan berättelse, hade ett annat problem än att han var lam. Han behövde förlåtelse för sina synder. Och det fick han.

Och den romerske officerens tjänare blir botad när officeren bekände sin tro på att Jesus har all makt och kan använda den så som han själv ger order till sina underlydande. Det är en väldigt märklig berättelse. Några gånger berättas att hedningar blivit hjälpta av Jesus, och det här är kanske den märkligaste.

Båda de här måste ha hört om Jesus. De hade hört och trott. *"Tron kommer av predikan, och predikan i kraft av Jesu ord"* (Rom 10:17).

Därför är den viktigaste uppgiften vi har att berätta om Jesus. För det är genom ordet om Honom som det döda får liv. Det ska börja i våra hem, med oss själva. Vi ska lära barnen känna Frälsaren. Vi ska läsa hans ord varje dag, samlas till bön inför honom, både hemma och i församlingen. Vi ska hålla fast vid Guds Ord och flitigt ta del av hans heliga nattvard. Vi ska inte ge upp fast djävulens makter ansätter oss.

Och nu har vi fått det här fina stället som en plats dit vi kan föra sjuka, andligen sjuka människor. Det finns många kyrkor i den här staden, så man kan fråga: varför ännu en? Men vi kan nog lugnt påstå att det finns flera icke-troende i den här staden än det finns kyrkor. Det finns många andligen döda, som är på väg till helvetet om de inte får höra om Jesus och börjar tro på honom. Och det finns många som är sjuka i samvetet. Låt oss ta vara på uppdraget att ta hand om dem medan det är tid, och låta Ordet om Jesus föra dem från fångenskap till liv. Amen.

Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.